

ERDÉLYI MAGYARÁG

Felolós szerkesztő:
Kádár Miklós
Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul Nagypiaciár 4 Telefon: 380

Ara 1 lej
IV. év. 6. van 36 sz
1935. MÁRCIUS 27
Szerda

Nem hoz megnyugvást a berlini tanácskozás

Április 15-én ül össze a Népszövetség. -- A francia sajtó Laval moszkvai útjának elhalasztása mellett

Cáfolják a jugoszláv és cseh mozgósítás hírét

Berlin, március 25

Simon angol külügyminiszter és Eden lord angol főpecsétőr tegnap estéli órákban repülőgépen megérkeztek Berlinbe hogy megkezdjék azokat a nagyjelentőségű tárgyalásokat, amelyek ma egész Európa politikai életének homlokterében állanak.

A repülőtér minden tápalatnyi helyét elfoglalták a német birodalmi kormány tagjai és politikai személyiségei, valamint a német véderő, továbbá egy Hitler-osztag.

Hitler kancellár nevében az angol vendégeket a kabinetiroda főnöke üdvözölte.

Ezután a Hitler-osztag elmasírozott az angol külügyminiszter és kísérete előtt.

A parádé után az angol nagykövetségben tea volt Simon és Eden tiszteletére mely alatt Neurath báró német külügyminiszter megbeszélést folytatott az angol külügyminiszterrel. Itt alapították meg a tárgyalások programját is.

Az első hivatalos értekezlet, amelyen már maga Hitler is megjelent hétfőn délelőtt 11 órakor zajlott le a kancellári palotában. Hétfőn este az angol nagykövetségen bankettet ad a vendégek tiszteletére.

Németország mintájára bevezelné az általános véderőkötelezettséget, a kisanant el sősorban Jugoszlávia és Csehszlovákia mozgósítás. A belgrádi kormány most ezt a hírt félhivatalosan cáfolja. Kijelenti, hogy szó sincsen mozgósításról. Ugyancsak cáfolja ez a hírt a prágai kormány is, amely kijelentette, hogy bár ehhez hasonló intézkedéseket a közelmúltban életbe léptetett, de ezt még akkor jelentette be, mikor szó sem volt egy ilyen eshetőségről. Mindössze annyit történt hogy egyes helyeken megerősítették a rendőrséget és a csendőrséget.

Bucuresti, március 25.

Titulescu előbb Belgrádba utazik, ahol 2 napot tartózkodik. Ezután Pozsonyba megy, ahol Benessel tárgyal. Utána Párisba, Londonba és Brüsszelbe az utirány. Ha addig a Népszövetség rendkívüli ülészaka megkezdődne, akkor Titulescu nem megy Londonba, hanem csak Brüsszelbe. Ide feltétlenül elmegy, mert maga a belga király vendégül hívta meg.

Titulescunak nagyon fontos a jelenléte Genfben bár ebben a ülészakban. Titulescu nem tagja a tanácsnak, de szava úgy is nagyon súlyos.

Sir John Simon rosszkedvű...

Berlin, március 25.

Hétfő délelőtt pontban 11 órakor kezdődött meg Sir John Simon angol külügyminiszter, Eden angol lord pecsétőr, Hitler kancellár és Neurath német birodalmi külügyminiszter tanácskozása a berlini kancellári palotában. A tanácskozásokat egy óra után félbeszakították és délután folytatják.

A kancellári palotából eltávozó Simon külügyminisztert és Eden lordot valóságosan megrohmozdították az újságírók. A külügyminiszter láthatólag

rossz hangulatban volt és szinte ingerülten háritotta el a kíváncsiakat.

Bár tanácskozásokról mindeddig semmi sem szivárgott ki, mégis arra következtettek, hogy

a megbeszélések teljes csóddal végezték és Sir John Simon eredménytelenül tér vissza Londonba.

Nem tartják kizártnak, hogy Anglia az eredménytelenül végződött berlini találkozó után feltétel nélkül Franciaország mellé áll.

Genf, március 25.

Tevfik Rıjsdi Aras török külügyminiszter, a Népszövetség legközelebbi ülészakának elnöke értesítette a titkárságot, hogy a Népszövetség tanácsát a francia kívánságak megfelelően április 15-re hívja össze.

Páris március 25.

A francia lapok még mindig a párisi háromhatalmi tanácskozás hatása alatt áll. A Temps ebből az alkalomból azt írja, hogy Franciaország, Olaszország és Anglia közös alapon áll a német kérdés tekintetében és

tartják magukat a londoni, illetőleg a római egyezményhez.

A Temps még annak a véleményének ad kifejezést, hogy jó volna, ha Laval francia külügyminiszter moszkvai útját a Népszövetség sőt a strézi tárgyalás utánra halasztaná el, mert addig feltétlenül tisztul a nemzetközi politikai horizont.

Belgrád, március 25.

A világsajtóban az a hír terjedt el, hogy abban az esetben, ha Magyarország

Egységesen állást foglalt a nemzeti-parasztpárt vezetősége Vaida ellen „A numerus valachicus államellenes” -- mondotta Maniu

Bucuresti március 25

A nemzeti parasztpárt vezetősége tegnap Mihailache elnöklete alatt ülést tartott amelyen a 11 vaidista politikus kivételével valamennyi tag megjelent. Az ülést Mihailache nyitotta meg, aki hangoztatta, hogy a pártnak meg van a maga programja, amely Vaidára is kötelező. Kijelentette azután, hogy április 1-ig adnak haladékot Vaidának és híveinek, hogy megszüntessék akciójukat.

Maniu beszélt ezután, aki kijelentette, hogy a numerus valachicus államellenes bevezetése a békeszerződés egyoldali megszegését jelentené.

A pártvezetőség a gyűlésről kommunikét adott ki, amelyben közlik, hogy a párt programot szilárdan követik, ratifikálják Vaidának az erdélyi pártelnöki tisztségéből való megfosztását, végül április 1-ig haladékot adnak arra, hogy Vaida és hívei szüntessék akcióikat.

Jön a 300 nyereményes husvéti tombola

Halálraítélték a hamburgi vörös front vezérét

Hamburg, március 25.
A hamburgi törvényszék tegnap ítélkezett Schulze Ferenc vörös frontvezér felett. Schultze ellen az volt a vád, hogy hazaárulást követett el és forradalmat szított a fehérről álló társadalmi rend ellen. A törvényszék Schulzét halálra ítélte.

Ötezer maramuresi zsidó vándorolt ki eddig Palesztinába

Sighet, március 25.
Tudvalevő hogy a maramuresi zsidók nagy nyomorban élnek. Ezért a Palesztina bizottság évenként itt osztja ki a legtöbb bevándorlási engedélyt. Ebben az évben 13 száz zsidó család kapott bevándorlási engedélyt Palesztinába. A Palesztinába vándorolt maramuresi zsidók száma eddig eléri az 5 ezret. A kivándorlók közt földművesek és iparosok vannak.

Másfélmillió erdőbirság

Galati, március 25.
Cantacuzino Nicolai örököseinek Baia birlikán az uradalmi minisztérium egyik mérnöke váratlanul inspekción tartott és megállapította, hogy 156 hektár erdőt az állam engedélye nélkül irtottak ki. Mivel a törvény ezt szigorúan bünteti, ezért Cantacuzino örökösei, Cantacuzino Ellenát és Basasat másfélmillió lejre bírságolta meg a minisztérium. A két nővér felbbezzel élt a törvényszékhez.

RÁDIOMŰSOR

KEDD

BUCURESTI. 13: Vízállás, gramofon 13.45: Előadások hírei, könnyű gramofon 18: gramofon, 19: Hírek, 19.15: Lemezek, 20: Felolvasás, 20.20: Operettrészetek gramofonon, 20.45: Felolvasás, 21: A rádiózene kar szimfonikus hangversenye, 22: Felolvasás, 22.15: Schumann III. szimfónia 23: Hírek 23.25: Vendéglői zene.

BUDAPEST. 7.45: Torna, Utána hang- lemezek, 11: Hírek, 11.20: Felolvasás, 12.10 nemzetközi vízjelző szolgálat 13: Déli hangszó, időjárásjelentés, 13.05: Az Egyetemi Énekkarok szólóénekgyűjteménye, 13.30: Hírek, 14.20: Idő, időjárásjelentés, 14.30: Berend Endre szalonzenekara, 15.40: Hírek, piaci árak, árfolyamhírek 17.10: Asszonyok tanácsadója, 17.45: Hírek, 18: Beszélés, 18.20: Zongora, 18.50: Francia nyelvoktatás 19.15: Színműelőadás Az idegen város, 20 és 55: Érdekesek, Belinről és az alvajáróról, 21.15: Közvetítés a városi színházból Az I. felvonás után 23.15: Időjárásjelentés 23.55: Rácz Béla és cigányzenekara, 1.05: Hírek.

SZERDA

BUCURESTI. 13: Gramofon 13.45: Könnyű gramofon lemezek, 18: Rádiózene- kar, 19: Hírek, 19.15: Spanyol zene, 20: Felolvasás, 20.20: Gramofon, 20.45: Felolvasás 21: Műsorolvasás, Után aszólisták hangver- senye, 22: Felolvasás, 23: Hírek.

BUDAPEST. 7.45: Torna, Utána: gra- mofon, 11: Hírek, 11.20: Felolvasás 12.10: Vízjelzőszolgálat, 13: Időjárásje- lentés, 13.05: Zongora, 13.30: Hírek, 14.20: Időjárás és vízállásjelentés, 14.30: Szmirnov Szergej balalajka zenekara, 15.40: Hírek, árfolyam- hírek, 17.10: Diákfelőra, 18: Gramofon, 19: Olasz nyelvoktatás, 19.30: Horváth Gyula és cigányzenekara, 20.45: Mórész Zsigmond elő- adása, 21.15: Ungár Imre zongorázik, 22: Hírek, 22.25: Fuvós-zenekar, 23.10: Időjá- rásjelentés, 23.50: Horváth Rezső és cigány zenekara, 1.05: Hírek.

2. oldal. "ERDELYI MAGYARSÁG" 1935. MÁRCIUS 27.

Hock János nagybeteg

Budapest, március 25.
A magyar fővárosban mely megdöbbenést keltett a hír hogy a gyűjtőfogház rab- kórházában börtönbüntetését töltő Hock János súlyos betegen fekszik a kórházban.

Az idős politikust mint emlékeztetés, elítélés- tése után a Markó utcából egyenesen a gyűjtőfogház kórházába szállították, de akor- ban semmi olyan baja nem volt ami komoly aggodalomra okot adhatott volna.

Celájába visszavonulva, valósággal ma- gába merülve töltötte rab-ágát és csak na- ponta kétszer, délelőtt és délután egy-egy

óra a fegyőr kíséretében jött ki az ut- varra sétálni.

A gyűjtőfogházból szerezett értesülések szerint

egy ilyen sétán megfázott Hock János és olyan súlyosan megbetegedett, hogy állapota válságossá vált.

Maga Hock János nemcsak a fogházat, na- nem a betegséget is a legnagyobb nyugalom- mal viseli és cellájában majdnem úgy él, mint ahogy legutóbbi időben klastromi cel- lájában a világtól teljesen elszakadva töltö- te napjait.

Hat napig feküdt temelet- lenül a holttest,

mert nem volt pap, aki eltemesse

Bistrița, március 25.
Küönös eset történt Corvinesti község- ben. Hat nappal ezelőtt meghalt egy Varga Marin nevű ember aki görög keleti volt. Mivel a faluban nem volt görög keleti pap az- ert nem volt aki eltemesse. A görög kátho-

likus papnak nem volt engedélye a temetés- re azért a holttest 6 napon keresztül ma- radt eltemetetlenül fekvén a falu- ban. Végre a hetedik nap az ügye- ség értesült az esetről és elrendelte az azo- nali eltemetést.

Rablógyilkossági kísérlet Arad központjában

Izgalmas uccai hajsza után elfogták
az egyik tettest

Arad, március 25.
Vakmerő rablógyilkossági kísérlet jár- szódott le tegnap este fél 8 óra tájban a város központjában. A Deceseanu utcában a járőrök arra lettek figyelmesek, hogy a 9-es számú házról segélykiáltások hallat- szanak ki. Pár pillanat múlva két munkás- külsejű, rosszul öltözött férfi rohant ki a a kapun és két irányban próbáltak mene- külni.

A házból többen kiszaladtak és "foj- ják meg, gyilkos" kiáltással a menekülő- k nyomába eredtek. Az egyiknek sikerült el- menekülnie a másikat azonban izgalmas hajsza után elfogták. Kihallgatása során az- után a következők derültek ki:

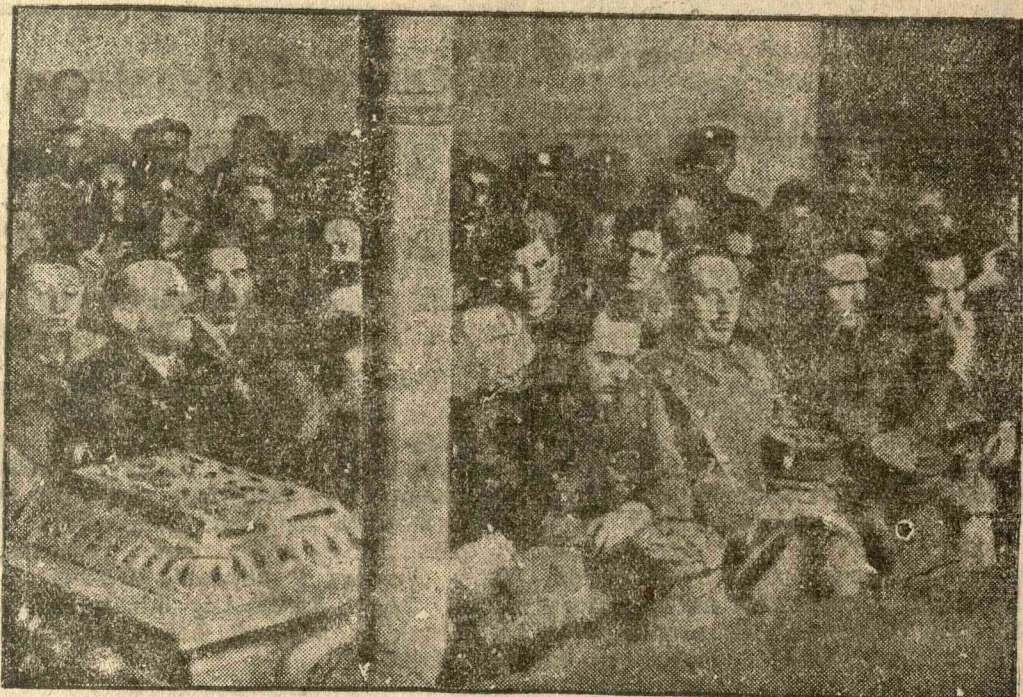
Don György — így hívják az elfogott banditát — behatolt társával együtt Pi-átn

Antai magántisztviselő lakásába, hogy ra- boljanak. A tisztviselő nem tartózkodott otthon és így a két betörő azt hitte hogy nyugodtan "dolgozhat". Otthon volt azonban a házvezetőnő, Gombos Józsefné, aki figye- mes lett a gyanús nesze és segítségért ki- állított, mire a

banditák rávetették magukat és foj- gatni kezdték.

Az idős asszony elvesztette eszméletét, de a betörőknek mégis menekülniök kellett, mert az asszony segélykiáltásai már az egész ha- zat fellármázták.

Arra nézve, hogy büntársa ki volt, Don György semmiféle felvilágosítást nem volt hajlandó adni. A rendőrség nagy erővel folytatja a nyomozást.

A görög felkelés vezérei a hadbíróság előtt

Az athéni katonai bíróság megkezdte a levert lázadás katonai vezetőinek tárgyalását. Hazárulással vádolják őket és súlyos büntetés vár rájuk.

POKOL ELEK,

az erdélyi aranyember regényes élete és halála

Budapest március 25.
Március 23-án, szombaton este félhétkor egy budapesti szálloda szobájában hirtelen megállott a szíve Alex Pocol nevű vendégnek ki Baia Mareról román utlevéllel érkezett péntek délelőtt Budapestre
Alex Pocol...

Lesznek akik emlékeznek rá Pokol Elek ki volt s kinek maradt meg élete Budapesten végződött utolsó napjáig az erdélyi aranyember a borpataki nábob.

Valamikor ifjúkorában egyszerű erdélyi néptanító volt Pokol Elek aki örökös nagyjelentőségű és különleges gondolatokkal fejében járta az erdélyrészi göröngyös országutakat amerre nevelni és oktatni való román palánta nőtt.

Volt nála mint vándorló és előrelátó dászkalhoz illik utszélről vágott pálcika is. Varázsvessző mellyel utközben a földet az erdélyi anyaföldet vallotta Pokol Elek...

S a varázsvessző valóban varázslatos vesszővé vált Pokol Elek szerencsés kezében

Satunareban járt éppen csaknem határban — amikor Borpatakon, egy kicsi satmari faluban — megmozdult a pálcika. Vagy talán csak Pokol Eleknek támadt alapossággal gyanúja — mindenesetre bánya után való kutatási engedélyt váltott a bányahatóságnál. És Pokol Elek a borpataki határban aranybányára lelt. Aranybányára és ezüstbányára.

Meg is élénkült egyszerre a borpataki határ. Bányászok jöttek, feltúrták a földet, aranyat, ezüstöt vágtak, szűrtek ki belőle s Pokol Elek dászkal cipőt húzott nem kellett faluról-falura vándorolnia többé a román ábécé szolgálatában.

Pokol Elek kastélyt épített Borpatakon uraság lett belőle, messze földön híres. Istentől igaz ember lévén, meg akarta szolgáltatni az Uristennek, hogy ilyen urra tegye. A borpataki aranyból és ezüsből mindenhol vá cseppent egy uncia, ahová kellett. Szűkölködő román, magyar családok egvaránt rendre megtanulták, hogy imába foglalták Pokol Endre egyre híresebb nevét. Egész monarchiában híre volt az erdélyi aranyembernek. S Pokol Eleknek a borpataki kúrián bőségben és adakozásban telték aranyos napjai.

Az imperiumváltozás után megmaradt annak a jólét léleknek akinek a magyar világnak hírére került. Külső tisztességben Pokol Elek meg is gyarapodott, az állam nem akarta nélkülözni az erdélyi aranyember nevének mágikus csengését, s Alex Pocolból román szenátor lett és elfoglalta törvényhozói helyét a bucurestii szenátus palatájában.

De mit ér az arany és mit ér a dísz Alex Pocol szenátor urnak, ha az orvosok érelmeszesedéséről és szívfekéciókról beszélnek neki?

Az erdélyi göröngyös országutak hajdani vándorában felkel az ifjúkori kiürthetetlen bizalom s mikor az életéről van szó, az erdélyi aranyember családostul felkerekedik és elindul Budapest felé.

Budapest felé, melyről életét várja és ahol — halálát lelte meg.

Családostól.. hajh, nincs tökéletes boldogság, az aranyembernek kevés családja maradt. Felesége után fia hagyja el az országot egy évvel, szép, ifjú, aranyhimes-frakkos diplomata fia, a román külügy szolgálatában. Beteg tüdeje vitte el korán az ifjút.

Péntek délelőtt bizalommal és reménnyel negérkezett Budapestre Pokol Elek a 63 éves, beteg nábob. Este még elbeszélgetett a szálloda halljában. Úgy volt, hogy vasárnap szanatóriumba vonul Pokol Elek.

Szombat délután egy kis álomra lefektet ágába a nábob, de nem soká aludt.

Szivattak tört reá. Csak néhány kurta, elfulladt szót mondott:

"Jaj, nagyon rosszul vagyok." "Jaj, végem. Most meghalok."

Meg is halt. Egészen rövid tusa után, mindvégig teljes eszméletén, szombat este pontban félhétkor megállott az erdélyi aranyember szíve a pesti szálloda szobájában.

A fölötte levő szobában talpig feketében üveges szemekkel üldögél a lánya. A

szeméből könny még nem tud hinni: orvank ez mint némely nehéz go vőseb — csak később kezd fájni örületesen. Szótlanul áll mellette Baia Mózes a budapesti román követség sajtóattaséja. Azért jött hogy holtteste hazaszállítására dolgában hivatalosan intézkedhessék.

Az elsőemeleti szoba csillogó rézágán fehér vánkosen piros paplan alatt magassá pókolván kandóval felkötött állal fekszik az egykori dászkal.

Egykori jámbor dászkal sok aranyával és jótét lelkevel aranyosító, adakozó, jókódó kezével nem tudta tartóztatni még az oktan Halált.

S a pesti szálloda rézágán felkötött állal fekszik aki Erdély földjében aranyat talált.

Életfogytiglani fegyházra ítélték a spanyol szocialisták vezérét, aki az októberi forradalmat megszervezte

Madrid, március 25.
Nagy izgalom előzte meg a legfelsőbb katonai törvényszék kilenc tagból álló bíróságának ítéletét, hogy Gonzales Penát, a szocialisták vezérét halálra ítélik-e vagy sem. Ugyanis Pena volt az, aki az októberi

forradalmat megszervezte. Az a bíróság azonban, amely száz és száz halálos ítéletet hozott, ezúttal könyörgetes volt és megkegyelmezett Pena életének a halálos ítéletet életfogytiglani fegyházra változtatva át.

Védje bőrét a tavaszi nap káros hatásától a Floreal napfény puderrel!

Crémek közül használjon Floreal crémet, melynek használata 2 héten belül biztos eredményt nyújt. — Floreal I. számú krém nappalra puder alá az arc tinomítására, üdítésére, bársonysímává és a barázdák eltüntetésére Floreal II. számú krém estei használatra: szeplő, pattanás, máfoltok, mittenserek teljes és tökéletes eltüntetésére. Főlerakat: Pap Drogueria Oradea, Reg. Ferdinand 11.

Rablótámadás a börtön kapujában Kifosztott egy öregembert két betörő, akiket azonban hamarosan elfogtak

Constanta, március 25.
Vakmerő rablótámadás játszódott le Constantán. Tegnap éjjel munkából tért haza Athanase Constantin öreg ember. Pontosan a börtön bejárata előtt két ismeretlen alak vetette magát az öreg emberre és legyűrve a földre, mindenéből kifosztották. Összesen 550 lejt vettek el tőle, egész he-

keresményét. A rablás után a két alak eltűnt. Az öreg ember a rendőrségre ment, ahol azonnal megkezdtek a személyes után a nyomozást és még azon éjjel sikerült elfogni a tetteseket Marinescu Jon és Vladu Gheorghe többszörösen büntetett tolvajok személyében.

A levágott emberi lábak rejtélye

Megtalálták a holttestet, amelynek lefűrészelt lábait egy vasuti kocsiban rejtette a gyilkos

London március 25.
Emlékeztet még hogy Angliában egy vasuti kocsiban borzalmas leletre bukkantak röviddel ezelőtt. Az ülés alatt ugyanis papirban csomagolva két levágott lábat találtak. Annak idején az orvosi szakértők azt a véleményre adták ki hogy a két lábat egy kórházban vágták le egy beteg testről és csak az egyetemisták vicce lehetett a rendőrséggel szemben. A dolog ennyiben is maradt volna ha tegnap közbe nem jön valami.

London közelében van egy csalorna amelynek partján gyermekek játszóttak. Játék közben az egyik gyermek észrevette hogy a csatorna fenekén egy hulla fekszik. Azonnal értesítették a rendőrséget aki

segédlettel kihuzta a holttestet a vízből.

Megrendítő látvány tárult a nézők szemé elé. A holttest teljesen meg volt csonkítva mind a két keze és lába hiányzott!

A rendőrség hozzáfogott a nyomozáshoz és megállapította, hogy a holttestnek és a két levágott lábnak köze van egymáshoz amennyiben egy testet alkotottak. A rendőrség mostan erélyes nyomozást indított a bestialia gyilkos kézrekerítése után.

A POTYAUTAS

70

— Ez az én szolgálati 'gazdó' lapom — mondta — azt hiszem, ennyivel beérhet.

Hand átvette a kártyát és figyelmesen megvizsgálta. Azután bólintott és visszaadta Farringtonnak, aki sietve rejtette el azt lamát.

— Ez az igazolás teljesen kielégítő — mondta Hand. — Már több ilyen kártyát is láttam és nem hiszem, hogy bármilyen hamisítás ejkerülne a figyelmem. És most, professzor ur?

Steele nem felelt, dermedt mozdulatlan állapotban állt. Farrington szinte haragosan fordult feléje.

— Jöjjön, professzor! — mondta szinte élesen: — nincs értelme, hogy továbbra is titkolózzék! Mutassa meg az igazoló kártyáját!

A professzor Farringtonhoz fordult és most tisztán láttam szemének elszánt, kemény kifejezését.

— Amint parancsolja — bólintott hűvösen. — Engedelmeivel figyelmeztetem, — hogy a főjebbvalóm, tehát nekem nincs más utam, mint hogy engedelmeskedjem.

Láttam, hogy ő is vajahonnan a mellénye belsőjéből szedte elő igazoló kártyáját. Adta Handnek, aki éppen olyan gondosan vizsgálta meg, mint a Farringtonét és azután visszaadta. A professzor, halálsápadtan fogait összeszorítva tette vissza a mellénye belső zsebébe.

— Köszönöm, ennyivel beérem — bólintott Hand.

— Akkor talán lenne szíves és kielégítene végre bennünket is! — szölt — Steele kihívóan. — Nem szeretem a zsákba mavesztést! Legyen szíves most már megmondani, hogy miféle okirat az, amely állítólag a bíróságban van? Fejeletet várok.

— Szívesen. Elovastani elejétől végig az okiratot és szívből kívánom, hogy bár ne tettem volna. De, ha elejétől kezdve biztak volna bennem és mindenbe beavattak volna, akkor egészen bizonyosan nem olvastam volna el. Így azonban nemcsak, hogy elolvastam, hanem kitűnő emlékezőtehetségem segítségével, elejétől végig, szóról-szóra is el tudtam mondani önöknek az okirat szövegét.

— En Istenem! — kiáltott Steele megdöbbenve.

— Világért se tegye! — vágott közbe Farrington gyorsan, óvatosan. — Elég, ha magyarából jelzi, miféle okiratról van szó. És, ez Isten szerelmére, beszéljen halkán.

— Nagyon hejyes — bólintott Hand. — Tehát: az okirat az Egyesült Államok tulajdona és a legkönnyebb és legvékonyabb papíra selyempapírra írták. A Pán-amerikai Egyezményre vonatkozik, amely, háboru esetén, egyetlen, szoros egységbe tömörítette egész Észak- és Délamerikát, az egész világgal, ha a szükség úgy hozná magával. Továbbra arról is szól, hogy hatalmas, titkos, áttörhetetlen bojkottot szerveznének bizonyos országoknak mindenféle terméke ellen. Ez a szerződés olyan közgazdasági és katonai hatalommal ruházná föl Amerikát, — hogy, ha kihatlanna egész sereg állam szükségességnek tartaná a rögtöni közbelépést és...

— Elég! — parancsolta Farrington rekedten és izgatottan nézett körül. — Esetleg még valaki meghallhatná... Van fogalma arról, micsoda nagy jelentősége van ennek az okiratnak? Ez csak egy darabja az egész pakettnek, melynek minden egyes darabja a leghalálosabb titok! Ha ez az egyetlen okirat idegen állam képviselőjének a kezébe kerülne, elegendő lenne arra, hogy nemzetközi nyugtalanságot idézzon föl és olyan háború keletkezhetne a nyomán, amilyen még nem volt a világon! És természetesen, ráadásul is súlyos következménye lenne, ha ennek az irásnak csak egyetlen egy szava is kiszivárogná, a mi hibáinkból kifolyólag.

(Folyt. köv.)

4 oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. MÁRCIUS 27.

Japán Mongólia bekebelezésére készül

A távol-keleti problémákat nem lehet békés úton elintézni

Róma, március 25.

Az olasz kormány külügyi hivatalának lapja az "Affari Esteri" arról a hírről számol be, hogy Mongóliát valószínűleg japán invázió fenyegeti és hogy Mongólia Japán részről való bekebelezése egyáltalán nem tartozik a megvalósíthatatlan álmok közé.

A lap szerint Japán népessége annyira sűrű, hogyha még egy évet normális területen tölt el, akkor éhhalál fenyegeti. Japán

természetes módon akar terjeszkedni, mikor egyelőre kihagyja Kínát, amely német szellemi protektorátus alatt van, hanem Mongóliára vetette magát.

Az Affari Esteri megállapítja, hogy Japán terjeszkedése kétségtelen jele annak, hogy úgy Anglia, mint az Egyesült Államok elvesztették minden reményüket arra, hogy a távolkeleti kérdést simán lehessen megoldani.

Meghalt a siriai arzénos per egyik 10 évre ítélt vádlottja

A gyilkosság értelmű szerzője Duma Florica, haldoklik a kórházban

Arad március 25.

Talán ugyanakkor, amikor az ország legmagasabb bírói fórumának tagjai ítéletet mondtak a siriai arzénos gyilkosságok vádlottjai felett, a bűnper egyik szereplője: Pecican Jánosné meghalt. A földi igazságszolgáltatás feletti már hiába itékezett. Pecican Jánosné, akire 10 esztendői fegyházat mértek, már magasabb fórumok előtt felelt bűnéért...

Es furcsa játéka a sorsnak, hogy a siriai arzénos gyilkosságok főszereplője, akinek nevéből visszhangzott egyidőben a bel-

és külföldi sajtó: most haldoklik. A töprendő öregasszony, akinél még a semmi sem tudni, hogy embert segített át légypapírral a másvilágra, szintén nem bírta a fogház levegőjét.

Duma Floricát még a senmitőszéki ítélet elhangzása előtt beszállította a másfői női fegyházba és annak kórházában helyezték el. A 8 évi fegyházra ítélt asszony már Aradon súlyos beteg lett és az ideérkezett hírek szerint állapota állandóan súlyosbodott, úgy hogy már csak napjait számolhatta hátra.

Testvérgyilkosság az ital miatt

Chisineu, március 25.

Megrendítő testvérgyilkosság játszódott le Sureteni községben Nemrégiben meghalt egy gazdálkodó és három fiára hagyta vagyonát. A hagyaték elosztásával a legnagyobb testvér Teodor Holban volt megbízva Gheorghe és Vasile mindig kérték hogy bátyjuk adja ki nekik jogos részüket de az osztózkodást a nagyobbik testvér mindig elodáztatta. Emiatt a két kisebbik állandó veszekedésben élt Teoddorral. Vasárnap délután mind a hárman a kocsmában voltak. Gheorghe és Vasile elfogyott a pénze és testvéritől kértek aki megtagadta miköz-

ben ő tovább rendelt magának A két kisebbik testvér erre nagy haraggal hazament és otthon összebeszélték hogy megölik testvérit.

Később éjjel részegen tért haza Teodor amikor belépett az udvarra másik két testvére közrefogta és botjával addig verte arca holtna esett össze.

Reggel a szomszédok tájékoztak rá a meggyilkolt fivérre. Gheorghe és Vasile Holban a következményekről való féltelmükben megszöktek hazulról. A csendőrség körözést adott ki a testvérgyilkosok ellen.

Hogy kell hajolni a király előtt?

Jövő hónapban folynak le Londonban a király 25 éves jubileumának ünnepségei. Egy londoni intézetben most tanítják a társasági hölgyeket akik hivatalosak lesznek az udvarhoz, a fogadáson való viselkedésre. Legfontosabb az udvari tédhajlás, melyre képpünkön egy fiatal nő mutat.

Sokan jelentkeznek a tombolajegyekért

Csütörtökön indul az autós tombola

Tegnap megkezdődött a lejárt tavaszi tombola jegyeinek árusítása. Kiadóbizottságunkban tömegesen jelentkeztek az olvasók a 30 napi szelvényvel és kiváltották tombola jegyeiket, amelyek apróhirdetési szelvényekkel vannak ellátva. Minden olvasónk igyekezzék minél előbb megszerezni tombola jegyét, mert a hét végén lejár a jelentkezési határidő. Új hatalmas husvéti tombolánk csütörtökön kezdődik. E naptól gyűjtendők ismét a szelvények a hatalmas akcióhoz, amelynek főnyereménye egy 4 személyes autó lesz. Olvasóink közt érthetően nagy érdeklődést keltett bejelentésünk.

Itt említjük meg, hogy legutóbbi tombolánk nyerői közül utólag még következő olvasóink jelentkeztek:

100 lejt nyert: 3303 (Hirsch Márton)
284 (Bálint József), 4635 (Szekeres Jenő),
Gyermekcipő: 1989 (Hadadi P.),
2 mázsa fa: 1365 (Csalánosi Ella),
Női keztyű: 3516 (Klein Géza), 4294
(Merkur Julia).
Ruhaanyag: 5759 (Gál Mária),
6 női zsebkendő: 6983 (Gérath Irénke),
2 pár zokni: 6401 (Ifj. Farkas György),
Levélpapír: 2282 (Cseke Péter),
Férfi cipő: 9674 (Szentgyörgyi József),
Pullover: 4621 (Ádám János), 10237
(Györgyi József).

Figyelmeztetjük a nyerőket, hogy legkésőbb április 1-ig jelentkezniük kell. E napotul nem tarthatjuk nyilván a nyereményeket.

Beiktatták hivatalába Czapfalvy József tincai református lelkészt

Tinca március 25.

Vasárnap délelőtt iktatták be hivatalába ünnepélyes keretek közt az egyhangúlag megválasztott Czapfalvy József református lelkészt. Délelőtt 10 órakor folyt le a szertartás a zsúfolásig megtelt templomban. A beiktatást Arday Aladár salontai esperes végezte, ami után az új lelkész prédikációt mondott, majd lakásán fogadta a tisztelgőket.

Délben a Traian vendéglőben 250 tisztekes banketten ünnepelték az új lelkészt, amelyen a hatóságok vezetői, a vallásfelekezetek képviselői és a református nőszövetség tagjai is résztvettek.

Az első pohárköszöntőt Arday esperes mondta Carol királyra utána pedig az új lelkészt üdvözölte. Beszéltek még Hamernyik Sándor rom. kath. kanonok és dr. Elek Sándorné, majd Czapfalvy József válaszolt az ünneplésre. Szép beszédben üdvözölte még az új lelkészt Szűcs Albert, Jámbor Sándor és Boros József. Este kilenc órakor a "Traian" termében nagysikerű jótékony-célú előadás volt, amelyért a ref. nőszövetségét illeti elismerés. Vessélyei Idus cimbalomművész nagy tehetsége szintén hozzájárult az est sikeréhez.

Bethlen István gróf nagy beszéde a nemzetközi politikai helyzetről

„Magyarország nem mondhat le az olasz barátságról, nem folytathat németellenes politikát, de hajlandó a kisantanttal tárgyalni”

Budapest március 25.

Bethlen István gróf vasárnap Nagykánizsán mondott választási beszédet, amelyben hosszasan foglalkozott a külpolitikai helyzettel és Közép-Európa gazdasági helyzetével is.

Bethlen szerint a római hármasság egyezményt feltétlenül ki kell bővíteni oly irányban, hogy a három ország közt megszűnjék a vámkényszer, de ugyanakkor arra kell törekedni, hogy a három aláíró állam Olaszország, Magyarország és Ausztria preferenciális egyezményeket kössön Németországgal, Svájcjal és ha politikailag lehetséges Csehszlovákiával is. Bethlen annak a véleményének ad kifejezést, hogy ma már ott áll a világ gazdasági kérdése, hogy a

politikailag szembenálló államok is tudnak gazdasági szerződést kötni egymással.

Ezután áttért a külpolitikára és arra a helyzetre, amely a német véderőkötelezettség bejelentésével Közép-Európában beállt.

— Magyarországnak — mondta Bethlen István gróf — egészen különleges helyzete van.

Nem követhet német-ellenes politikát, de nem mondhat le Olaszország barátságáról sem.

Bethlen ezután azokat a pontokat állapítja meg, amelyeket Magyarország külpolitikája tekintetében követ:

Magyarország hajlandó a kisantanttal tárgyalni, de csak a méltányosság keretein belül. Az eddigi egyenlőtlenségeket el kell tüntetni. Meg kell szüntetni azt is, hogy más államnak beleszólása legyen az ország belső ügyeibe. Itt első sorban kell utalni a trónkérdésre.

— Magyarország — fejezte be beszédét Bethlen István azon van, hogy a nagyhatalmak békepolitikát támogassanak, azért lépett be a Népszövetségbe is.

Sulyos incidensek a mediási községi választáson

Medias, március 25.

A mediási községi választások során verekedés történt a választók közt, melynek során többen bicskára mentek egymás ellen és nem egy sebesülés történt.

Máskülönben az egész községi választásnak a központjában az a botrány áll, amely Servici képviselő és a prefektus közt

Püspök-fürdő

(Oradea mellett)

Tavaszi kurák

Szoba, háromszori étkezés, fürdő 90 lei

Ujítás:

Egyszeri fürdés, fűtött pihenő 10 lei.

Forró iszapfürdők!

Allandó vonatközlekedés

50 % vasuti kedvezmény

Van Zeland alakul kormányt Belgiumban

Brüsszel, március 25.

III. Lipót belga király Van Zelandot, a kiváló pénzügyi szakértőt bízza meg kormányalakítással. Van Zeland a megbízatást elfogadta és azonnal megkezdte tárgyalásokat, amelyek sikerrel bíznak és valószínű, hogy a három nagy parlamenti párt bevonásával koncentrációs kormány alakul. Az új kormány feladata főleg a pénzügyi és gazdasági problémák megoldása.

Megszavazták a lengyel alkotmány módosítását

Varsó, március 25.

A lengyel képviselőház 280 szavazattal 139 ellenében megszavazta a lengyel alkotmány módosítását. A módosítás értelmében a lengyel köztársaság elnökének joga lesz törvényerejű rendeleteket kiadni. A képviselőház többsége lelkes tüntetéssel fogadta az alkotmánymódosítást.

Szörnyű öngyilkosság Lugojon

Lugo, március 25.

Megrendítő öngyilkosság történt Lugojon. Cepelag Joan fiatal munkanélküli elhárította, hogy véget vet életének. Ebből a célból elment a város közpénzű folyóhidhoz, amely 7 méter magasan fekszik a víztől. A szerencsétlen ember leugrott a mélységbe. A víz azonban alig ért térdig, úgy hogy a fiatal legény nem fulladt meg. Ellenben a fejét belevágta egy kiálló kőbe, melyen valósággal szétloccsant az agyveleje.

Terményárak Oradeán

Buza 410, zab 320, árpa 300, kukorica 250—260. Rozsban és kétszeresen nem volt felhozatal.

Időjárás

Az eső szűnése, változó felhőzet, még élénk nyugati szél. A hőmérséklet újból emelkedik.

Laval francia külügyminiszter:

Berlin éket akar verni Anglia és Franciaország közé

A francia kormány nem fogadhatja el azt az ajánlatot, amelyet Hitler tesz Sir Simonnak

Páris, március 25.

Laval francia külügyminiszter bízalmas körben politikai beszédet tartott.

— Franciaországot most odaadó és erős barátok veszik körül — jelentette ki a külügyminiszter. Franciaországban nincs háborús párt és senkinek sem akar vérontást, de a nemzet nem hajlandó elfutni a megfélemlítést.

A francia sajtó egyébként bizalmatlanul tekint a berlini tárgyalások elé. Azt hiszik, hogy

Berlin éket akar verni Anglia és Franciaország közé. Hitler olyan ajánlatot tesz Simonnak, ami az angol kormánynak kedvező, de Franciaország nem fogadhatja el.

A lapok szerint Németországnak nincsenek egyenes szándékai.

A Matin érdekes beállításban ír a legutóbbi eseményekről. A lap úgy tudja, hogy Németország hajlandó visszatérni a Népszövetségbe, ha

Franciaország visszavonja a Népszövetség összehívását célzó beadványát.

A rendkívüli ülésnek nem szabad megakadályozni a német szándék keresztülvitelét — írja a Matin és Franciaország a béke érdekében visszavonhatja beadványát.

Egyes lapok Laval moszkvai utjával foglalkoznak és annak a véleményüknek adnak kifejezést, hogy

a francia külügyminiszter moszkvai utazása április végére marad.

A hajasztást politikai okok magyarázzák. Arról, hogy az utazás végleg elmarad, nincs szó — hangoztatja a lapok többsége.

Megegyezés a román-magyar adósságok kérdésében

Bucuresti március 25

A Magyarország és Románia közt fennálló adósságok rendezésére már napok óta Bucurestiben tárgyalások folytak. A megegyezés elvben már készen van. A hétfői nap folyamán a megegyezést megszövegezték.

Gyűlések vasárnapja Bucurestiben

Bucuresti, március 25

A fővárosban egész sereg gyűlés volt a vasárnap folyamán. Gyűlést tartottak az orvosszövetség, a mérnökszövetség, a tanárok szövetsége. Mindannyian a kari sereket tárgyalták meg. Kongresszust akart tartani a Sfatu Negustorescu is, azonban ezt a kormány nem engedélyezte. Végül gyűlést tartott a Junian féle radikális párt is.

Olaszország repülési monopoliumot kap Albánia területére

Roma március 25

Az olasz repülőársaság egyezményt kötött az albán kormánnyal, amely szerint az olasz repülőársaság 10 évre repülési monopoliumot kap egész Albánia területére. Ez azt jelenti, hogy 10 éven keresztül tanter és utasszállításokat a levegőben csak az olasz repülőársaság végezhet.

Japán meg akarja venni a Sachalin-félsziget északi részét

Tokio, március 25

Hirota japán külügyminiszter szerint Japán meg akarja venni Oroszországtól a sachalini félsziget északi részét. Ugyanis Japánnak fététlenül szüksége van a sachalini ásványolaj telepekre.

Coroiu megjelent egy botosani ügyvédnél, akit arra kért, hogy vállalja el a védelmét

Botosani, március 25

Coroiu hírhedt bandita a vasárnap folyamán megjelent Manastireanu botosani ügyvéd lakásán és a meglepett ügyvédet arra kérte hogy vállalja el a védelmét. Manastireanu vállalta ugyan a védelmet de

kijelentette, hogy nem sok remény van ahhoz, hogy Coroiu azok után, amit tett amnesztiát kapjon. Erre Coroiu, ahogy jött elhúnt. Az ügyvéd pedig értesítette a rendőrséget Coroi különös látogatásáról.

Veszedelemes tűz az Oradea melletti Sântandrei községben

Porráégett egy gazda istállója, 20 ezer lej a kár

Oradea, március 25.

Veszedelemes tűz pusztított vasárnap este tíz órakor az Oradea mellett fekvő Sântandrei községben. Az esti órákban eddig még ismeretlen okokból kigyulladt Tóth György gazdálkodó istállója és mire a megremült falusiak az oltásra gondoltak már az egész alkotmány lángokban állt. Vedrekkel vízipuskákkal próbálták a tüzet oltani, ami azonban kevés eredménnyel járt.

Végül az oradeai tűzoltókat hívták ki a helyszínre akik azonnal kivonultak de már nem sok dolguk akadt, mert a fából készült istállónak már csak fűzes üszkei maradtak.

Igy csak arra szorítkoztak, hogy a tűz továbbterjedését megakadályozzák, ami hamarosan sikerült is. Az állatokat még idejében kimentették az istállóból, de a kár így is 20 ezer lejre rug. A nyomozás megindult a tűz keletkezésének megállapítására.

Működnek Hitler gangsterjei

Elraboltak egy emigráns német mérnököt a nácik

Prága, március 25.

A cseh közvéleményt ujjában színtelenonta foglalkoztatja a németeknek az a hadjárata, melyet az emigránsok ellen indítottak be. Tegnap Horninterenento falucskájában újból elraboltak a németek egy emigráns mérnököt és családját. Már hosszabb idő óta élt a faluban Kurszky német emigráns feleségével és kisgyermekével együtt és a falusiak csak annyit tudtak Kurszkyról, hogy mérnök.

Tegnap Kurszky és felesége sétára indultak, de a gyermeket a házbellek gondjára bízták. Alig távoztak el a házaspár, amikor a ház előtt, csukott német rend-

számu fekete utó jelent meg és levelet adott át a háziaknak. A levélben Kurszky arra kérte a házigazda családját, hogy a kisgyermekét kiűdjék utána az autóval.

A házbellek természetesen teljesítették a kérést s akkor lett gyanús az ügy, amikor Kurszkyék estig sem tértek vissza. — Megállapítást nyert, hogy

emigráns mérnököt és feleségét áthurcolták a német határon s a levél pedig hamis volt.

Az utóbb ember-ralás határtalan izgatást keltett Csehországban s a csehek valójában diplomáciai úton kérnek magyarázatot.

APRÓHIRDETÉSEK

Angol női szabószághoz önálló munkás és ügyes kézfűző felvétetik. Str. D. Cantemir 18. Tóth. 2798

Perfekt bejáró szakácsné felvétetik. Lichtmann P. Mih. Viteazul 7. emeleten.

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére nekünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadói hivatalhoz intézni.

Intelligens román nőt keresek, ki kilenc éves fiammal napi két órát foglalkozna. Nyéki str. Cogelniceanu 71. 2793

Portást felveszek str. Scurte 7. Jelentkezni délután 2—4-ig. 2794

Házhely olcsón eladó Ősi-telepen az aradi út mellett. Értekezni Jámber, Str. C. Rimler 29. 2762

Makulatura ujságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházban, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Házmesternek alkalmaznék április 1-től gyermektelen házaspár. Jelentkezni kiadóról 2—4 óra között. Str. Franceza. 12.

Magánváltalók, alkalmazottak bejelentéséhez szükséges Tablou kapható a Pásztor Ede-cégnél.

Ujságárusításra fiukat és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadói hivatalban, Piata Viteazul Mihai 4. szám.

PASZTOR-NYOMDA. ORADEA